

Stipendieberättelse – av Carolina Jemsby. Stenkol i Colombia

Den 10 oktober åkte jag till Colombia; jag fick 22.000 kronor från publicistklubben för att studera stenkolsbrytning och hur det påverkade situationen för mänskliga rättigheter i Cesarprovinsen i nordöstra Colombia.

Tidigare rapporter från Forum Syd och PAX har visat på både hur miljön blivit förstörd i området, samt att storskalig stenkolsbrytning lockat till sig paramilitära grupper som terroriserat lokalbefolkning och fackföreningsledare. Jag ville på plats sätta mig in i situationen; eftersom statliga Vattenfall är en av kunderna till det colombianska stenkolet.

Jag anlände till Bogotá sent på kvällen den 10 oktober. 11-12 oktober hade jag möten i Bogotá, där träffade jag Annika Otterstedt, biståndsråd på svenska ambassaden (som är engagerad i fredsprocessen), Rodrigo Rojas, organisationen PAX colombianska representant och två forskare från colombianska Centro Nacional de Memoria Historica (Yamile Salinas och Cesar Molinares) som båda tittat på kopplingen mellan företag och paramilitärt våld och specifikt tittat just på Cesarregionen.

13 oktober åkte jag till regionhuvudstaden i Cesar: Valledupar. Jag träffade samma dag en grupp småbönder alla tvingats fly sina hem, på grund av det paramilitära våldet. Jag har en komplett namnlista; men på grund av det fortsatt instabila säkerhetsläget vill jag inte att det publiceras offentligt. Den som vill veta vilka jag träffat är förstås välkommen att höra av sig till mig. Två dagar efter vårt möte; som hölls i den lilla byn Codazzi, spred paramilitär flygblad över gatorna där de varnade alla invånare för konsekvenserna om "de inte skötte sig". Våldet är i högsta grad fortfarande närvarande i regionen.

14 oktober hade vi möten med PAX lokala representant i Cesar; Antonio Calvo. Vi träffade också ytterligare ett par personer, som jag av samma skäl som ovan, inte kan namnge. Alla vittnade om det fortsatta våldet som riktas mot både civilbefolkning och fackliga representanter. De berättade också om kopplingar mellan de multinationella gruvbolagen: Drummond och Prodecco/Glencore, och de nya paramilitära grupperna.

15-16 oktober besökte vi byar i gruvområdet, alla nära en av Prodeccos gruvor; La Jagua Mine. Vi tillbringade mycket tid tillsammans med en av aktivisterna: Erelío Aguirre Vargas som tog oss runt i området och visade gårdar som tagits över av gruvbolagen, liksom skadorna på hus och miljö. Vi tillbringade också tid med en annan aktivist: Anadilia Arenas Bayona, som bor i byn Estados Unidos där flera massakrer ägde rum mellan åren 1996-2006.

Våra dagar i området handlade mycket om att försöka förstå hur gruvdriften påverkar civilbefolkningen: hur våldet och terrorn ser ut och vilka kopplingar – om några – som finns mellan våld och gruvdrift i regionen.

Colombia är ett komplicerat land: jag har varit där flera gånger tidigare och det tar tid att förstå vad det är man faktiskt ser och hör.

Innan jag åkte dit hade jag flera möten och skypemöten med olika organisationer som är verksamma inom området: PAX, Forum Syd och Indepaz. De talade mycket om våldet om var på 90- och 00-talen. På plats i Cesar mötte vi ett pågående våld, som var mycket närvarande dels i form av flygblad som spreds i byar, med uttalade hot mot aktivister. Dels genom

faktiskt våld: bara under de dagar vi spenderade i Valledupar mördades två småbönder, troligtvis av paramilitära trupper.

Erelío Aguirre Vargas, som kom att bli huvudperson i det reportage vi publicerade, utsattes för nya dödshot i november.

17 november lyckades vi till slut få till ett möte med en f d paramilitär som i januari i år släpptes från ett tioårigt fängelsestraff: El Samario, kallas han. Han var under 00-talet ledare för en dödspatrull och var ansvarig för ett mordförsök på just Erelío Aguirre Vargas.

18 november återvände jag till Bogotá och den 19 november flög jag tillbaka till Stockholm.

Sedan hemkomsten har jag haft ytterligare kontakt med de aktiva organisationerna i området, liksom med Vattenfall och gruvbolagen Drummond och Prodecco.

Totalt har jag intervjuat 27 personer i detta arbete och även läst både rapporter, rättshandlingar och artiklar.

Länk till det färdiga reportaget: <http://www.sverigesnatur.org/aktuellt/vattenfalls-kolimport-fran-colombia-kritiserar/>

Så använde jag pengarna:

Flygbiljett Stockholm-Bogotá tor: 7958 kr

Flygbiljett Bogotá-Valledupar tor: 1464 kr

10 oktober flygtaxi Sthlm-Arn: 545 kr

11 oktober simkort 13000 pesos: 52 kr

Fixare 500 USD: 4300 kr

Översättare 60 USD: 550 kr

Hotell Valledupar: 324900 pesos: 1300 kr

Resa Valledupar-Codazzi 150.000 pesos: 530 kr

Fika med intervjupersoner: 43922 pesos: 155 kr

Telefoni: 10.000 pesos: 40 kr

Hotell Valledupar: 109.000 pesos: 436 kr

Hotell Valledupar: 100.000 pesos: 400 kr

B&B Bogota: Hittar inte kvittot.

Fixare Valledupar: 2 dagar à 250.000 pesos: 2000 kr

Resa Valledupar-La Jagua-gruvan: 250.000 pesos: 1000 kr

Lunch med intervjupersoner: 122,200 pesos: 489 kr

Batterier/minneskort etc: 1228 kr

Taxi Bogotá (gick ej att få kvitton) totalt 70.000 pesos=280 kr

Taxi Valledupar (gick ej att få kvitton) totalt 40.000 pesos: 160 kr

Flygbussen: 102 kr

TOTALT: 22887